

**KOLLEJ O'QUVCHILARINING MA'NAVIY RIVOJLANTIRISHDA MUSIQA
TARBIYASINING ROLI.**

Dadayev To'ychiboy

Toshmurodov Dilmurod

Respublika musiqa va san'at kolleji

Annotatsiya: *Ushbu maqolada kollej o'quvchilarning ma'naviy rivojlantirishda musiqa tarbiyasining roli.*

Kalit so'zlar: *artist, rejissyor, pedagog*

Musiqa madaniy hayotimizda keng o'rin tutgan, inson shaxsiyatini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadigan san'at turidir. Har bir insonni ma'naviy shakllanishida oilani, maktabni, jamiyatni ahamiyati katta. Chunki insonni insoniylik xususiyatlari jamiyatda tarkib topadi. Yosh avlodni kamolot sari yetaklashda tarbiyani ko'plab omillari qatori musiqa tarbiyasi alohida o'rin tutadi. Musiqa tarbiyasi nafosat tarbiyasining asosiy va murakkab qirralaridan biri bo'lib, insonni atrofdagi go'zal narsalarni to'g'ri idrok etishga va qadrlashga o'rgatadi. Musiqa inson ruhiyatiga kuchli ta'sir ko'rsatish imkoniyatiga ega bo'lib, uni nafosat olemiga olib kirish va axloqiy g'oyaviy tarbiyalashni muhim vositasidir. Musiqa insonni yuksak did bilan qurollantiradi va unga ma'naviy ozuqa beradi.

Musiqa kolleji o'qituvchisi o'z kasbiga va bolalarga mehr qo'ygan, yuksak madaniyatli, keng dunyoqarashga ega bo'lgan shaxs bo'lishi lozim. Donishmand xalqimiz azaldan kuy va qo'shiqni bola qalbiga tez yo'l topa olishi, uning ruhiyatga ijobiy ta'sir ko'rsatishi, yaxshi xulq va odob, mehr oqibat, sabr-toqat, kattalarga hurmat fazilatlarini musiqa orqali tarkib topishini azaldan anglab yetgan. Oilada farzandni qo'shiq aytishga, soz chalishga o'rgatish ota-ona orzusi hisoblangan. Bola musiqa bilan ona allasi orqali tanishib, musiqadan umrbod ozuqa oladi. Chunki bola hali yurishni, so'zlashni bilmay turib, musiqani eshitib, turli qo'l harakatlari bilan musiqaga munosabatini bildiradi. Shuning uchun azaldan har bir oilada musiqa cholg'u asboblardan dutor, doira, rubob saqlash urf-odat bo'lib qolgan. Musiqadan ozuqa olish uchun esa, inson sof qalb egasi, yuksak ma'naviyatli, go'zallikni his eta oladigan inson boiishi kerak.

Xalqimiz kelajagi mustaqil O'zbekistonning istiqboli ko'p jixatdan o'qituvchiga uning dunyoqarashiga, tayyorgarligi, fidoyiligiga, yosh avlodni o'qitish va tarbiyalash ishiga bo'lgan munosabatiga bog'liq. Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligini kuchaytirish, ixtisoslarga doir fanlarni o'qitish va pedagogik mahoratni egallash, nazariy bilim larni amaliyotda qo'llashga o'rgatish bugungi kun talabidir. Uzluksiz pedagogik ta'lim tizimini amalga oshirilishi munosabati bilan o'qituvchilarni malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash ishlari diqqat markazidadir.

O'qituvchilik kasbi sharaflı, lekin juda murakkab kasbdır, o'qituvchi musiqa nazariyasini egallashi bilan birga, bolalami sevishi, pedagogik amaliyotni ham o'tgan bo'lishi kerak. Chunki, kollej hayotidagi pedagogik jarayon juda xilma-xildir. Bu esa musiqa kolleji o'qituvchisidan puxta bilim, amaliy tayyorgarlikni, yuksak pedagogik mahorat va ijodkorlikni talab etadi. Bo'lajak musiqa o'qituvchisi kiyinish madaniyati va nutq madaniyatiga ega bo'lishi kerak. U o'qituvchilik kasbini va bolalami yaxshi ko'rishi hamda ularni barkamol inson sifatida kamol topishiga ko'maklashishi, har bir darsni o'quvchilarni hayot tajribasiga bogiagan holda olib borishi, hilma-hil metodlar, innovatsion texnologiyalar, ko'rgazmali qurollar, kompyutnr slayd, tarqatma materiallaridan foydalanishi kerak. o'z kasbiy mutaxassisligini puxta egallagan bo'lishi, bolalar ovoziga o'zining ovozini moslab kuylay olishi, ijrochilik mahoratiga ega bo'lishi, sinfdan tashqari to'g'araklarga o'quvchilarni jalb etish bilan turli tanlovlarda, tadbirlarda o'quvchilar faol ishtirok etishi kerak, o'qituvchi har bir darsini senariy muallifi, artisti, ijrochisi hamda rejissyori bo'lishi bilan birga zamon bilan hamnafas qadam tashlashi muhim ahamiyat kasb etadi. O'qituvchilik kasbini egallash uchun albatta kasbiy qobiliyatlar bilan birga jismoniy va ruhiy sog'lom bo'lishi darkor.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Musiqa o'qitish nazariyasi metodikasi va maktab repertuari
G.M.Sharipova, D.F.Asamova, Z.L.Xodjayeva Toshkent-2014